

LAFCADIO HEARN

KVAİDAN

TUHAF ŞEYLERE DAİR ÖYKÜLER

Çeviri: ZEYNEP AVCI

LAFCADIO HEARN

KVAİDAN

TUHAF ŞEYLERE DAİR ÖYKÜLER

Can Klasik

Kvaidan: Tuhaş Şeylere Dair Öyküler, Lafcadio Hearn

İngilizce aslından çeviren: Zeynep Avcı

Kvaidan: Stories and Studies of Strange Thigs

© 2009, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2009

5. basım: Ekim 2022, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Ayça Sabuncuoğlu

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Özkaracan Matbaacılık ve Ciltçilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 Bağcılar / İstanbul

Sertifika No: 45469

ISBN 978-975-07-4266-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750742668

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LAFCADIO HEARN

KVAİDAN

TUHAF ŞEYLERE DAİR ÖYKÜLER

İngilizce aslından çeviren

Zeynep Avcı

♥can

LAFKADIO HEARN, 1850'de Yunanistan'ın Lefke adasında doğdu. Babası İngiliz ordusunda görevli İrlandalı bir cerrah, annesi ise Lefkeli bir ailenin kızıydı. Henüz iki yaşındayken İrlanda'ya, 19 yaşındayken ABD'ye gitti, çeşitli gazetelerde çalıştı. 1877'de New Orleans'a geçti ve on yıl kadar yaşayacağı bu kentte yayın dünyasında saygın bir yer edindi. *Harper's* dergisi için röportajlar yapmak üzere 1890'da Japonya'ya gidişi, yaşamında bir dönüm noktası oldu. Bir samurayın kızıyla evlendi ve 1896'da Kobe'de yaşarken Japon vatandaşlığına geçti, Tokyo Kraliyet Üniversitesi'nde ders verdi. 1904'te Vaseda Üniversitesi'nde ders vermeye başlayan Hearn, altı ay sonra kalp krizi sonucu 54 yaşında öldü. Japon "tuhaf öykülerini" derlediği *Kvaidan* (1904), Bilinmeyen Bir Japonya'ya Bakışlar (1894), Doğu' dan Dışarı, Kokoro, Hayaletli Japonya'da (1899), Gölgelekler (1900), Bir Japon Çeşitlemesi (1900) ve Japonya: Bir Yorum Girişimi (1904) en önemli yapıtlarıdır.

ZEYNEP AVCI, 1947'de doğdu. ODTÜ'de İdari Bilimler ve İÜ'de Sosyoloji okudu. 1966-1975 yılları arasında *Cumhuriyet*, *Yeni İstanbul*, *Hürriyet*, *Kelebek*, *Milliyet* gazetelerinde, Sipa Press ajansında çeşitli görevler üstlendi. *Kötü Bir Yaratık* (1983), *Ahşap Köşkün Hanımefendisi* (1986), *Aşk Meleğinin İşleri* (1998) adlı öykü kitapları, *Bir Kadının Güncesinden Sayfalar* (1989) adlı bir deneme kitabı bulunan Avcı'nın *Abe-lard* ve *Heloise* adlı oyun çevirisi Avni Dilligil En İyi Çeviri Ödülü'ne değer görüldü.

İçindekiler

Sunuş / Zeynep Avcı	11
Önsöz / Lafcadio Hearn	13
KVAİDAN	
Mimi-Naşi-Hoiçi'nin Öyküsü	17
Oşidori	29
O-Tei'nin Öyküsü	33
Ubazakura	39
Diplomasi	41
Bir Ayna ve Bir Çan Hakkında	45
Cikininki	51
Mucina	57
Rokuro-Kubi	61
Ölünün Sırrı	73
Yuki-Onna	77
Aoyagi'nin Öyküsü	83
Ciu-Roku-Zakura	95
Akinosuke'nin Düşü	97
Riki-Baka	105
Hi-Mavari	109
Horai	113

BÖCEKLER ÜSTÜNE ÇALIŞMALAR

Kelebekler	119
Sivrisinekler	137
Karıncalar	141

Sunuş

Binlerce Japon ve Amerikalı için durum aynıdır: Lafcadio Hearn adı onlara büyümlü bir şey ifade eder. Çok uzun bir geçmiştten günümüze ulaşan, gerçekdışı bir yaşama dair olsalar da, ruhsal gerçekliğin ürpertici duygusunu aktaran, kırılan, saydam, hayaletlerle dolu öykülerin sihridir bu.

Kvaidan “tuhaf öyküler” demektir. Bu konu, bu türün üstadı Edgar Allan Poe’nun başını çektiği sayısız büyük yazarın da yüreklerini ve düş güçlerini ele geçirmiştir. Japonya’yı ziyaret etmeye karar verip ardından da bu ülkeye yerleşmeden önce Lafcadio Hearn’ün gerçekdışı olayları yazma deneyimi olmuştu. 1880’de bir New Orleans gazetesinde “Fantastics” adlı dizisi yayımlandığında, gerçekdışı olaylara meraklı okurlar bu yazarla ilgilenmeye başlamıştı. Bu tarihten önce de kısmi körlüğü ile bir türlü içinden atamadığı karanlık korkusu, bunlara ek olarak asla baş edemediği aşağılık duygusu, onu hüzünlü bir yaşama, tuhaf işler peşinde koşmaya sürüklemişti. Yazarın bu alana olan merakının belirgin izlerini, *Kvaidan*’dakine benzer öyküleri barındıran ve 1887’de yine Amerika’da yayımlanan *Bazı Çin Hayaletleri* adlı kitabında da bulmak olası.

Kvaidan kitabı iki bölümden oluşur. Birincisi olan ve kitaba adını veren “Kvaidan” bölümünde, kimi üç-dört sayfalık, kimiye on sayfayı aşan on yedi öykü bulunur. İkinci bölüm ise “Böcekler Üstüne Çalışmalar” adını taşır. Burada yer alan ve yazarın kendi ağzından yazılmış öykülerde kelebekler, sivrisinekler ve karıncalar anlatılır. Yazar yine tuhaf bir anlatımı yeğ-

lerken, bu üç türün özellikleriyle birlikte Japon kültüründeki yerlerinin tanımlarında Zen Budizmi temellerine yaslanır.

ZEYNEP AVCI

Önsöz

Birazdan okuyacağınız *Kvaidan* ya da Tuhaf Öyküler'in birçoğu, *Yaso-Kidan*, *Bukkyo-Hyakkva-Zenşo*, *Kokon-Çomonşu*, *Tama-Sudare*, *Hyaku-Monogatari* gibi eski Japon kitaplarından alınmıştır. Bazıları Çin kökenli olabilir; örneğin dikkate değer öykülerden biri olan "Akinosuke'nin Düşü" kaynağını kesinlikle Çin'den almış olmalı. Fakat öyküleri anlatan kişiler, her seferinde, ellerine geçen malzemeyi yeniden biçimlendirip ona yeni renkler katarak doğallığını korumak isterler. Acayip öykülerden birini, "Yuki-Onna"yı, Musaşi eyaletinden Çofulu bir çiftçi olan Nişitama-gori, doğduğu köyün öykülerinden biri olarak bana aktarmıştı. Japonca olarak kaleme alınıp alınmadığını bilmiyorum; ama kayda geçirdiği olağanüstü inanç Japonya'nın birçok yerinde, değişik biçimlere bürünerek ortaya çıkardı. "Riki-Baka" vakası ise kişisel bir deneyimdi ve olayın hemen ardından, yalnızca Japon anlatıcının sözünü ettiği ailenin adını değiştirerek, olduğu gibi yazdım.

LAFCADIO HEARN
Tokyo, Japonya, 20 Ocak 1904

KVAĪDAN

MİMİ-NAŞİ-HOİÇİ'NİN ÖYKÜSÜ

Bundan yedi yüz yıl kadar önce Şimonoseki Boğazı'ndaki Dan-no-ura'da, Heike ya da Taira diye bilinen kabile ile Genci ya da Minamoto denen kabile arasında, nicedir sürüp giden çatışmaların sonuncusu olarak, bir deniz savaşı yapılmıştı. Bu savaşta Heike kabilesi, çoluk çocuk, kadın erkek, başlarında çocuk yaştaki imparatorları Antoku Tenno ile birlikte yok olup gitti. O deniz ve o kıyı da neredeyse yedi yüz yıl boyunca hortlaklı yerler olarak bilindi. Bir kez daha belirtmiş olduğum gibi, oralarda yaşayan tuhaf bir yengeç türüne Heike yengeci denir; çünkü sırtlarında insan çehresini andıran çizgiler vardır ve Heike savaşçılarının ruhlarını taşıdıklarına inanılır.¹ O kıyı boyunca görülecek ya da işitilecek tuhaflikler bununla da kalmaz. Karanlık gecelerde kumsalda ya da dalgaların üstünde, hayaletler gibi binlerce ateş ya da balıkçıların *Oni-bi*, yani “şeytan ateşleri” dedikleri solgun ışıklar belirir ve rüzgâr çok şiddetli estiğinde denizden bir savaşın seslerini andıran bağırtilar gelir.

Önceki yıllarda Heikeler şimdi olduğundan çok daha fazla huzursuzdular. Geceleri, seyretmekte olan gemi-

1. Bu yengeçler hakkında daha fazla bilgilenmek için “Kotto” adlı öykümü okuyabilirsiniz. (Yazarın notu.)

lerin karşısına çıkıp onları batırmaya uğraşırlar, gün boyunca da denizde yüzenleri yakalayıp derinlere çekmeye çalışırlardı. İşte bu ruhları biraz olsun yatıştırabilmek için Akamagaseki'de¹ bir Budist tapınağı olan Amidacı inşa edildi. Yakınlarına, kumsalın kıyısına da bir mezarlık yapıldı. Mezarlığa anıtlar dikilerek üstlerine, suya dökülen kabilenin üyeleriyle imparatorlarının adları işlendi. Burada, ölenlerin ruhlarını huzura kavuşturmak için düzenli olarak Budist ayinleri yapılıyordu. Tapınağın inşaatı bittikten, mezar taşları da dikildikten sonra Heikeler çevrelerine daha az huzursuzluk verir olmuşlardı, ama yine de, tümüyle huzura kavuşamadıklarını belli edercesine, arada bir tuhaf şeyler yapmayı sürdürüyorlardı.

Birkaç yüz yıl önce Akamagaseki'de Hoiçi adında, *biva*² çalışındaki üstün yeteneğiyle tanınan kör bir adam yaşardı. Bu çalgıyı öğrenmeye çocukluğunda başlamış, bu sanatı ona öğreten ustaları çoktan aşmıştı. Profesyonel bir çalgıcı ve destanları dile getiren *biva-hoşi*, yani "saz ustası" olarak, özellikle Heike ve Genci tarihini anlatan ezgileriyle ün yapmıştı. Hatta, Dan-no-ura Savaşı'nı anlatan şarkıyı çalıp söylediğinde *kicin*'lerin³ bile kendilerini tutamayıp gözyaşları döktükleri" söylenirdi.

Ünlü olmasına ünlüydü, ama yoksul bir adamdı Hoiçi; yine de kendisine yardım edecek bir dost bulmuştu. Amidacı'nın başrahibi şiir ve müzik meraklısı olduğundan, çalıp söylemesi için Hoiçi'yi sık sık tapınağına davet ediyordu. Derken, adamın olağanüstü yeteneğinden pek etkilenen Rahip, Hoiçi'ye tapınağı mesken edinmesini

1. Ya da Şimonoseki veya Bakkan.

2. Dört telli bir lavta. Baçi denen, boynuzdan yapılmış bir penayla çalınır.

3. Kötü ruhlu, tuhaf vücutlu cüce cinler.

önerdi. Bu öneri karşı taraf için sevindirici bir haber olmuş ve hemen kabul görmüştü. Böylece Hoiçi'ye tapınak içinde bir oda tahsis edildi. Barınma ve beslenme karşılığında yalnızca bazı gecelerde rahip için çalıp söylemesi bekleniyordu; geri kalan zamanda istediğini yapmakta özgürdü.

Bir yaz gecesiydi. Rahip, ölen birine Budist ayin yapmak üzere çağrılmış ve kalkıp gitmişti. Yardımcısını yanına almış, Hoiçi'yi tapınakta yalnız bırakmıştı. Sıcak bir geceydi; bu yüzden de kör adam biraz serinleyip sonra odasına çekilmek niyetiyle verandaya çıktı. Veranda tapınağın arkasındaki küçük bahçeye bakıyordu. Hoiçi orada rahibin dönmesini beklemeye koyuldu; bir yandan da yalnızlığını untabilmek için *biva*'sının tellerine dokunuyor, bir şeyler çalıyordu. Gece yarısını geçmiş, ama Rahip ortalıkta görünmemişti. Hava hâlâ kapalı bir yerde uymaya olanak tanımayacak kadar sıcaktı; bu yüzden de Hoiçi dışarıda kalmayı yeğliyordu. Derken arka taraftaki bahçe girişinden tapınağa yaklaşan ayak sesleri duydu. Biri bahçeyi geçti, verandaya doğru ilerledi, kör adamın tam önünde durdu. Ama bu gelen Rahip değildi. Boğuk bir ses, bir samurayın yamağına seslenmesi gibi, buyurgan ve fütursuz bir tavırla kör adamın adını söyledi:

“Hoiçi!”

Hoiçi pek şaşırılmıştı, bu yüzden de hemen yanıt veremedi. Bunun üzerine aynı ses yeniden duyuldu. Bu kez emir verir gibiydi:

“Hoiçi!”

“*Hai!*” diye yanıtladı kör adam; sesteki tehdit onu bayağı korkutmuştu. “Ben körüm! Kimin seslendiğini göremiyorum!”

Daha yumuşak bir sesle, “Korkacak bir şey yok,” dedi yabancı, “bu tapınağa sana bir mesaj iletmek için uğradım. Şimdiki efendim çok önemli mevkide olan biri-

dir. Şu sıralarda, beraberindeki birçok soylu kiŐiyle Akamagaseki'yi ziyaret ediyor. Dan-no-ura savaŐ alanını görmek istediğinden bugün oraya gitti. Senin savaşın öyküsünü nasıl çalıp söylediğini öğrenince de huzurunda bir gösteri yapmanı buyurdu. Yani, Şimdi *biva*'nı alıp benimle geleceksin. Bir an önce, soylu meclisin toplandığı eve gitmemiz gerekiyor.”

O günlerde, bir samurayın buyruğuna karşı koymak olanakdŐı sayılırdı. Hoii sandaletlerini ayağına geçirdi, *biva*'sını aldı ve yabancıyla birlikte yola koyuldu. Yabancı, kr adamın ilerleyiŐine becerikli bir biçimde yardım ederken acele etmeleri için ısrarı da elden bırakmıyordu. Onu yönlendiren el demirdendi; zırhından gelen seslerden anlaŐıldıĐına göre, bu savaŐçı tepeden tırnağa silahlanmış bir haldeydi. Görev baŐındaki saray muhafızlarından biri olmalıydı. Hoii'nin ilk korkusu geçmiŐti; hatta yabancıнын söylediklerini anımsayınca, talihin yüzüne güldüğünü bile düŐünüyordu: “ok önemli mevki- de olan biri...” Birazdan çalıp söyleyeceklerini dinleyecek beyefendinin yüksek sınıftan bir *daimyo*¹ olduğundan kuŐkusu kalmamıŐ gibiydi. Derken samuray durdu; o zaman Hoii büyük bir kapının önünde olduklarını fark etti. Meraka düŐmüŐtü; çünkü kentin bu kısmında Amidaci' den başka hiçbir yapının böylesi büyük bir kapısı olduğunu sanmıyordu. “*Kaimon!*”² diye bağırdı samuray; ardından da demirlerin açıldığı duyuldu. İki de içeri girdiler, geniş bir bahçeden geçtiler ve bir giriŐin önünde durdular. Saray muhafızı sert bir sesle bağırdı:

1. X. yüzyıldan sonra Japonya'da ortaya çıkan güçlü toprak sahibi yöneticilere verilen ad.

2. Kapının açılmasını emrederken kullanılan saygın deyiŐ. Bir zamanlar, imparatorun geliŐi nedeniyle kapının açılmasını isteyen samuraylar muhafızlara böyle seslenirmiŐ.

“İşte burada! Hoiçi’yi getirdim!” Ardından telaşlı ayak sesleri, çekilen sürgüler, açılan kepenkler, kadınların mırıltıları duyuldu. Kadınların konuşmalarından Hoiçi soylu bir evin hizmetkâr dairesinde olduğunu anlamıştı, ama yine de hangi eve getirildiğini bir türlü çıkaramıyordu. Bunu tahmin edebilmesi için ona pek az zaman tanındı. Birkaç basamak çıkmasına yardım edildikten sonra, son basamakta sandaletlerini çıkarmasını söylediler. Bir kadın onu elinden tutup parlatılmış parkelerin üstünde, sayamadığı kadar çok sütunu ve şaşırtıcı genişlikte halıları geçerek uzunca bir süre yürüttü ve çok geniş bir salonun ortasına getirdi. Kalabalık bir topluluk olmalıydı salonda; ipeklerin hışırtısı koca bir ormandaki yaprakları anımsatıyordu kör adama. Bir yandan da değişik tonlarda mırıltılar duyuluyordu; konuşulanlar da saraylara yakışır şeylerdi.

Hoiçi’ye rahat etmesi söylendi. Hemen önüne bir diz yastığı yerleştirilmişti. Üstünde yerini aldıktan ve çalgısını ayarladıktan sonra, *Roco*, yani baş kadın hizmetkâr olduğunu tahmin ettiği bir kadın ona seslenerek şunları söyledi:

“Şimdi Heike tarihinin *biva* eşliğinde söylenmesi arzu ediliyor.”

Bunu başından sonuna söylemek birkaç gece sürebilirdi; bu yüzden de Hoiçi şu soruyu sordu:

“Öykümü hemen anlatıp bitiremeyeceğime göre, şimdi hangi bölümü söylememi emrederler soylu efendiler?”

Kadın sesi soruyu yanıtladı:

“Dan-no-ura Savaşı’nı anlat; çünkü olup biten her şeyin en derin acısı oradadır.”

Bunun üzerine Hoiçi sesini yükseltti ve hırçın denizde geçen çatışmanın şarkısını söylemeye başladı; öyle güzel aktarıyordu ki savaşı, *biva*’sının telleri suya çarpan

küreklerin, sağa sola saldıran gemilerin vızıldayan ve tıslayan okların, bağırın, haykıran savaşçıların, çeliğin miğferlere çarpmasından çıkan gürültülerin ve oluk gibi akan kanların yankılarını dile getiriyordu. Şarkının yapısı gereği arada bir durduğunda, sağdan soldan mırıldanan sesler geliyordu kulağına: “Ne olağanüstü bir sanatçı!” , “Bizim buralarda böyle çalıp söyleyen hiç duyulmadı!” , “Tüm imparatorlukta Hoiçi gibi bir şarkıcı yoktur!” Böylece yeniden yüreklenen sanatçı daha da güzel söylemeye başladı; sanatına duyulan hayranlık bir kat daha arttı. Ama sonunda, çaresiz ve masum insanların korunç kaderlerine –kadınların ve çocukların hazin ölümlerine– sıra geldiğinde, Nii-no-Ama’nın kucagında minik veliahtla nasıl öldürüldüğünü söylerken, tüm dinleyiciler hep bir ağızdan öylesine kederli, öylesine uzun bir çığlık attılar, ardından da öyle uzun, öyle yırtınarak, dövünerek ağladılar ki, kör adam üzüntülerinin dehşeti karşısına korkuya kapıldı. Ağlayışlar, hıçkırıklar, iç çekişler uzun bir süre devam etti. Yas ortamı yavaş yavaş yatışıp da ortalığa bir sessizlik hâkim olduğunda, *Roco* olduğunu tahmin ettiği kadının sesi yeniden duyuldu:

“Çok yetenekli bir çalgıcı, çok da başarılı bir şarkıcı olduğun bize söylenmiş olsa da, bu gece seni dinledikten sonra, senin kadar üstün yetenekli birinin daha bulunamayacağına karar verdik. Efendimiz seni uygun bir ödülle layık gördüğünü söyleyerek hoşnutluğunu dile getiriyor. Ama ancak bundan sonra, altı gece boyunca daha buraya gelmen koşuluyla. Ondan sonra soylu efendimiz dönüş yolculuğuna çıkmak zorunda. Bu yüzden yarın gece aynı saatte yine buraya geleceksin. Bu gece karşılaştığın muhafız gelip seni alır. Sana söylemem emredilen bir şey daha var. Senden, Efendimiz’in Akamagaseki’de bulunduğu sürece, buraya yaptığın ziyaretler hakkında kimseye bir şey anlatmaman isteniyor. Efendimiz tanın-

mak istemediğinde kılık değiştirerek yolculuk yapıyor, şimdi de burada bulunduğunun bilinmesini arzu etmiyor. Artık tapınağa dönebilirsin.”

Hoiçi dilinin döndüğü kadar şükranlarını arz etmeye çalıştıktan sonra, bir kadın onu elinden tutarak çıkışa götürdü. Orada da muhafız bekliyordu. Muhafız tapınağın arka bahçesine bakan verandaya kadar ona eşlik etti ve vedalaşarak gitti.

Hoiçi döndüğünde şafak sökmek üzereydi; ama tapınakta yokluğu fark edilmemişti; çünkü Rahip, geç bir saatte dönmüş, onun uyuduğunu düşünerek odasına çekilmişti. Gün boyunca Hoiçi biraz dinlenmeye çalışırken, garip macerasından kimseye söz etmedi. Ertesi gece yarısı samuray yine gelip soylu meclise kadar ona eşlik etti. Hoiçi orada bir kez daha çaldı, söyledi ve bir önceki gösterisi kadar başarılı oldu. Ama ikinci ziyareti sırasında, tapınakta yokluğu kazara fark edilmişti. Sabah döndüğünde Rahip onu karşılarken nazik bir sesle şunları söyledi:

“Senin için çok endişe ettik, dostum Hoiçi. O kadar geç bir saatte, kör halinle tek başına çekip gitmek tehlikelidir. Neden bize haber vermeden gittin? Yanına bir hizmetkâr verirdim. Hem, neredeydin sen?”

Hoiçi kaçamak yanıt verdi:

“Özür dilerim, sevgili dostum. Özel bir işim vardı. Başka zamanım da yoktu.”

Rahip, Hoiçi'nin ketum tavrı karşısında incineceği yerde şaşırmıştı. Durum hiç de olağan görünmüyordu ve bu da kuşku vericiydi. Kör adamın büyülenmiş ya da kötü ruhların eline geçmiş olduğundan korkmuştu. Daha fazla soru sormadı, ama erkek hizmetkârları çağırıp onlara kesin talimatlar vererek Hoiçi'nin her hareketine dikkat etmelerini, hava karardıktan sonra tapınağı bir

kez daha terk etmeye çalışırsa peşine takılıp nereye gittiğini öğrenmelerini istedi.

Ertesi gece Hoiçi'nin tapınaktan çıktığını gören hizmetkârlar, fenerlerini yaktıkları gibi peşine düştüler. Ama yağmurlu bir geceydi, üstelik çok karanlıktı; tapınağın adamları yola ulaşmadan Hoiçi gözden kaybolmuştu bile. Belli ki çok hızlı yürüyordu. Bu da garipti; çünkü kör haliyle çamurlu yolda koşarak gitmesi hiç mümkün görünmüyordu. Adamlar sokaklarda koşuşmaya başladılar. Karşlarına çıkan her eve girip Hoiçi'yi soruyorlardı; ama kimsenin ondan haberi yoktu. Sonunda, tam kıyı yolundan tapınağa dönmeye karar vermişlerdi ki, Amidacı Mezarlığı'ndan gelen ve coşkuyla çalınan bir *biva*'nın nağmelerini duyarak şaşırıldılar. Karanlık gecelerde sık sık beliren hayalet ışıkların dışında, her şey karanlığa gömülmüş görünüyordu. Yine de adamlar mezarlığa yöneldiler ve orada, fenerlerinin yardımıyla, Hoiçi'yi yağmur altında Antoku Tenno'nun mezarı başında oturmuş, *biva*'sını çalıp yüksek sesle Dan-no-ura Savaşı'nın şarkısını çığırırken buldular. Arkasında, tüm çevresinde ve tüm mezar taşlarının tepelerinde ölülerin ateşleri mumlar gibi yanıyordu. O güne kadar ölümlü insanların gözleri bunca *Oni-bi*'yi bir arada hiç görmemişti.

"Hoiçi-San! Hoiçi-San!" diye seslendi hizmetkârlar. "Büyülenmişsin sen! Hey! Hoiçi-San!"

Ama kör adam seslerini duymuş gibi görünmüyordu. Bütün gayretiyle *biva*'sını tıngırdatmayı sürdürüyor ve giderek daha coşkulu bir halde Dan-no-ura Savaşı'nın şarkısını söylüyordu. Adamlar onu tutup silkelediler ve kulağına haykırdılar:

"Hoiçi-San! Hoiçi-San! Hemen bizimle eve dönmelisin!"

Ama o paylarcasına konuştu onlarla:

“Böyle soylu bir meclisin önünde işime müdahale etmeniz başışlanr şey değil.”

Durumun tuhaflığına karşın hizmetkârlar gülmekten kendilerini alamadılar. Mutlaka büyülenmiş olmalıydı. Mademki öyleydi, onu yakalayıp ayağa kaldırmaktan ve zorla tapınağa sürüklemekten başka çareleri yoktu. Rahibin emriyle ıslak giysileri hemen çıkarıldı, kuru giysiler giydirildi, yiyip içmesi sağlandı. Sonra da Rahip onu karşısına alıp dostunun şaşkırtıcı davranışlarının nedenini açık açık anlatması için ısrar etti.

Hoiçi uzun süre konuşmak istemedi. Ama sonunda, yaptıklarının iyi yürekli rahibi hem ciddi bir endişeye sürüklediğini hem de kızdırdığını anlayınca tutumunu değiştirmeye karar vererek samurayın ilk ziyaretinden başlayıp her şeyi bir bir anlattı.

Rahip dedi ki:

“Hoiçi, zavallı dostum benim, büyük bir tehlike içindesin! Bütün bunları bana daha önce anlatmamış olman ne talihsizlik! Müzikteki olağanüstü yeteneğın seni korkunç bir tehlikeye atmış, besbelli. Artık bilmelisin ki, sen bir malikâneye gitmiyordun, bütün geceyi mezarlıkta, Heike mezarlarının arasında geçiriyordun. Bu gece adamlarım seni yağmur altında, Antoku Tenno'nun mezarı önünde otururken bulmuşlar. Gördüklerin yalnızca bir sanrıydı; ama ölülerin seni çağırılmış olmaları gerçeğini de kabul etmemiz gerek. Onlara bir kez boyun eğdin mi, kendini güçlerine bırakmış sayılırsın. Bir kez daha boyun eğersen, şu olan bitenlerden sonra seni paramparça ederler. Zaten er ya da geç seni mahvedeceklerdi. Artık yanında kalamayacağım, çünkü bir ayın için çağırıldım. Ama ben gitmeden önce, gövdene kutsal dualar yazarak seni korumamız gerekiyor.”

Lafcadio Hearn, büyük bölümü Japon, birkaçı Çin kaynaklı fantastik öykülerden oluşan *Kvaidan*'da, okurun ruhunda ve teninde ürperti-ler uyandıran masallar anlatıyor. Büyük ölçüde geleneksel Japon edebiyatından derleyip yeniden kaleme aldığı gizemli, şiirsel öyküler sunuyor okurlara. Bu büyülü kitabın ilk bölümünde on yedi "tuhaf öykü", ikinci bölümünde ise kelebekler, sivrisinekler ve karnıcalar üstüne hikâyeler yer alıyor.

Yunanistan'ın Lefke Adası'nda doğan, İrlanda, İngiltere, Fransa ve ABD'de yaşadıkten sonra Japonya'ya yerleşip Japon olmayı seçen Lafcadio Hearn, bu kitabında, Uzakdoğu'nun sihirli dünyasının kapılarını ardına kadar açıyor.

#dünyaklasikleri #japonklasikleri #tuhafhikayeler #uzakdoğu #doğa
#düş #büyü

 can

can yayinlari.com | f | b | v can yayinlari

öykü

ISSN 176-175-07-1DLA-8

9 789750 742668